

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke

Prevenција bolesti zavisnosti među društveno isključenom omladinom i romskom i egipćanskom zajednicom

Autor, odnosno koautori programa obuke

NVO CAZAS

Realizator/i programa obuke

dr Mišo Pejković, Sanja Šišović, Varja Kadić, Boban Sekulić

Ciljevi programa obuke

Opšti cilj obuke je razvoj i unaprjeđenje kompetencija stručnih radnika/ca koji rade na prevenciji bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci među društveno isključenom omladinom i romskom i egipćanskom zajednicom – stručnih radnika/ca koji rade u centrima za socijalni rad, ostalim ustanovama socijalne i dječije zaštite, opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti i nevladinim organizacijama.

Specifični ciljevi obuke su: upoznavanje sa pojmom i oblicima bolesti zavisnosti od alkohola i droga; razlikovanje pojmova zavisnost i kozavisnost; upoznavanje sa faktorima rizičnog ponašanja korisnika alkohola i droga i njihovim potencijalnim posljedicama; sticanje znanja o servisima podrške u zajednici i vrstama usluga koje oni pružaju; sticanje osnovnih znanja i vještina o tretmanu i liječenju korisnika alkohola i droga; upoznavanje sa faktorima rizika koji utiču na stvaranje zavisnosti od alkohola ili droga a kojima su izloženi Romi i Egipćani ili pripadnici drugih manjinskih zajednica; senzibilisanje stručnih radnika/ca za rad sa licima iz romske i egipćanske populacije ili drugih manjinskih zajednica koja koriste alkohol i droge; upoznavanje sa društvenim i kulturološkim kontekstom prevashodno romske i egipćanske populacije prilikom pokretanja aktivnosti na planu pružanja podrške RE korisnicima od alkohola i droga; razvijanje empatije, razumijevanje uslova života i procesa kroz koji prolaze osobe iz RE populacije ili drugih manjinskih zajednica koje su zavisne od korišćenja alkohola i droga

Sadržaj programa obuke

Sadržaj programa obuke usmjeren je na opšta i specifična znanja prevashodno o prevenciji bolesti zavisnost od alkohola i droga kod osoba koje dolaze iz romske i egipćanske populacije i drugih manjinskih zajednica. Usaglašen je sa inovatnim modelima koji se primjenjuju i razvija dodatne vještine kojima će se usvojena znanja primjenjivati u praktičnom radu.

Ključne teme koje sadrži program obuke su:

- Vrste i uzroci zavisnosti od psihoaktivnih supstanci
- Pojmovna određenja zavisnosti i kozavisnosti od alkohola i droga
- Standardi i programi prevencije bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci

- Rizična ponašanja korisnika alkohola i droga
- Servisi i lanac podrške u borbi protiv zavisnosti od alkohola i droga
- Osnovi liječenja korisnika alkohola i droga
- Izazovi u pružanju podrške osobama iz RE zajednice i pripadnicima drugih manjinskih grupa koji su korisnici od alkohola i droga
- Faktori rizika koji utiču na stvaranje zavisnosti od alkohola ili droga a kojima su izloženi Romi i Egipćani ili pripadnici drugih manjinskih zajednica
- Faktori socijalizacije koji utiču na preveniranje bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci kod pripadnika RE populacije i drugih manjinskih zajednica
- Senzibilisanje stručnih radnika/ca za rad sa licima iz romske i egipćanske populacije ili drugih manjinskih zajednica koja koriste alkohol i droge
- Društveni i kulturološki kontekst koji uslovljava bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci kod pripadnika RE populacije
- Razvijanje komunikacionih vještina i adekvatnog pristupa kao vida prevencije zavisnosti od droge i alkohola za lica koji dolaze iz RE populacije ili drugih manjinskih grupa

Kompetencije koje će program obuke razvijati

Opšte kompetencije:

- Unaprijeđene kompetencije stručnih radnika/ca za efikasnu primjenu metoda kada je u pitanju preveniranje bolesti zavisnosti od alkohola i droga kod pripadnika romske i egipćanske populacije i društveno isključenom omladinom
- Razvoj vještina stručnih radnika/ca za prepoznavanje ponašanja koje ukazuje na zavisnost od alkohola i droga.

Specifične kompetencije:

- Posjedovanje osnovnih znanja i vještina za upravljanje slučajevima iz oblasti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci
- Poznavanje mehanizma za preveniranje zavisnosti od korišćenja psihoaktivnih – alkohola i droga kod pripadnika RE populacije i drugih manjinskih grupacija
- Upoznavanje sa terminom „kozavisnosti“ i onoga što on podrazumijeva
- Veća senzibilisanost za rad sa RE licima koja ispoljavaju zavisničko ponašanje u domenu korišćenja psihoaktivnih supstanci ili su u riziku od razvijanja zavisnosti

Ciljna grupa stručnjaka kojima je obuka namijenjena

Program obuke namijenjen je stručnim radnicima/cama zaposlenim u centrima za socijalni rad i drugim ustanovama socijalne i dječije zaštite, kao i stručnim radnicima/cama i pružaocima usluga u nevladinim organizacijama i opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti, sa posebnim fokusom na one koji rade sa osobama iz RE populacije i drugih manjinskih grupacija koje se suočavaju sa zavišnošću od alkohola i droge.

Oblast na koju se program obuke odnosi

Program se odnosi na oblast bolesti zavisnosti, konzumacije psihoaktivnih supstanci i metode prevencije bolesti zavisnosti među RE populacijom i društveno isključenom omladinom. Program se konkretno odnosi na unapređivanje profesionalno-metodoloških vještina i znanja stručnih radnika/ca i pružaoca usluga zaposlenih u centrima za socijalni rad, drugim ustanovama socijalne i dječije zaštite, nevladinim organizacijama i opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti.

Uslovi za uključivanje stručnjaka u obuku

Pravo na pohađanje obuke imaju stručni radnici/ce i pružaoci usluga zaposleni u centrima za socijalni rad, ostalim ustanovama socijalne i dječije zaštite, kao i stručni radnici/ce i pružaoci usluga u nevladinim organizacijama, sa posebnim fokusom na one koji se bave pružanjem usluga vezano za oblast bolesti zavisnosti. Pored toga, pravo na pohađanje obuke imaju i zaposleni/e u opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnici programa su osobe pogođene bolešću zavisnosti, tj. osobe koje konzumiraju neku od psihoaktivnih supstanci, kao i one osobe koje su u povećanom riziku od konzumacije psihoaktivnih supstanci i dolaze iz romsko-egipćanske zajednice, osobe koje su isključene iz društva, kao i mlade osobe koje su u riziku od konzumacije psihoaktivnih supstanci i socijalne isključenosti.

Broj učesnika u grupi

Maksimalni broj učesnika na obuci je do 20 osoba.

Dužina trajanja programa obuke

Planirano vrijeme realizacije predloženog programa obuke je 12 radnih sati, što podrazumijeva realizaciju sadržaja tokom dva radna dana, sa po 6 sati.